

Katedra ergoterapie FZS UJEP

Tematické okruhy pro státní zkoušku: ERGOTERAPIE AR 2025/2026

1. Ergoterapie u úrazů a dalších poruch v oblasti pletence ramenního a proximálního konce humeru

- anatomie (popis kostí a svalů v oblasti pletence ramenního)
- kineziologie v oblasti pletence ramenního
- rozdělení nejčastějších fraktur a luxací a jejich terapie, možné komplikace léčby
- bolest a omezení pohybu ramene – rotátorová manžeta, syndrom zmrzlého ramene
- ergoterapie v průběhu léčby u těchto diagnóz

2. Ergoterapie u fraktur v oblasti lokte, předloktí, zápěstí a ruky

- anatomie (popis kostí HK, vazivový aparát, svaly HK – Z, Ú, I, F)
- rozdělení fraktur a jejich terapie, komplikace léčby zlomenin
- charakteristika funkčních testů ruky, testů jemné motoriky ruky, měření svalové síly stisku ruky
- ergoterapie v průběhu léčby během hojení zlomeniny a následně

3. Poranění šlachového aparátu ruky

- anatomie šlachového a svalového aparátu předloktí a ruky
- kineziologie v oblasti ruky a zápěstí (charakteristika klouby ruky), funkce ruky,
- klasifikace úchopů dle Kapandjiho a Pfeiffera
- význam dlahování s použitím termoplastických materiálů, PANat dlahy, 3D tisk
- ergoterapeutická intervence při poranění extenzorového/flexorového aparátu ruky

4. Zápěstí a ruka - nereumatoidní onemocnění (Dupuytrenova kontraktura, syndrom karpálního tunelu, úžinové syndromy)

- anatomie ruky a zápěstí (kosti, vazivový aparát, svaly ovládající ruku, stavba měkké tkáně karpálního tunelu)
- kineziologie zápěstí a celé ruky
- syndrom karpálního tunelu, příčiny, typické příznaky, možnosti léčby
- Dupuytrenova kontraktura, příčiny vzniku, léčba
- ergoterapeutická intervence při konzervativní léčbě a po operaci, ergonomické zásady

5. Fraktury dolních končetin

- anatomie kostí a kloubů dolní končetiny
- mechanismy úrazů u seniorů, jejich prevence
- nejčastější lokalizace fraktur, terapie
- kineziologie chůze, nácvik chůze, pomůcky pro lokomoci
- ergoterapie zaměřená na dosažení a udržení soběstačnosti u seniorů po úrazech dolních končetin

6. Cévní mozková příhoda v akutním stádiu

- příčiny mozkové ischemie a hemorrhagie
- klinický obraz, terapie
- hodnocení soběstačnosti dle Barthelové
- ergoterapie v akutním stádiu, facilitační metody, nácvik vertikalizace a mobility s pomůckami
- spolupráce ergoterapeuta s ostatními členy rehabilitačního týmu u CMP

7. Cévní mozková příhoda – chronické stádium

- cévní zásobení mozku
- afázie, neglect syndrom-klinický obraz
- ergoterapie v subakutním a chronickém stadiu po CMP (využívané koncepty – CIMT, ovlivnění spasticity spolu s GSC Guided Self-rehabilitation Concept)
- postupy u klientů s fatickými poruchami
- kompenzační pomůcky pro CMP

8. Amputace na dolních končetinách

- anatomie a kineziologie dolní končetiny
- příčiny amputací, typy amputací dle lokalizace
- hodnocení pahýlu, protézování, druhy protéz
- stupeň aktivity pacienta podle technického provedení protézy (0–4)
- cíle ergoterapie před protézováním a s protézou s ohledem na věk, etiologii a výšku amputace

9. Amputace na horních končetinách

- anatomie pletence ramenního, lokte a předloktí (kosti, vazy, svaly), kineziologie pohybu pahýlu
- příčiny amputací, typy dle lokalizace, dělení úchopů
- protézování, typy protéz
- ergoterapie (nácvik činností před protézováním, výcvik úchopu s protézou s cílem dosažení soběstačnosti)
- zásady cílené ergoterapie u oboustranně amputovaných, náhradní úchopy, Mirror Therapy

10. Zánětlivá revmatická onemocnění

- obecná anatomie a fyziologie kloubu, důsledky jejich poškození
- charakteristika revmatických onemocnění (progresivní polyartritida, m. Bechtěrev), klinický obraz, patofyziologie
- cíle ergoterapie v akutním a chronickém stádiu, prevence sekundárních změn
- nácvik soběstačnosti, možnosti zájmových a pracovních činností
- význam dlahování, využití kompenzačních pomůcek

11. Neurologická, ortopedická a interní onemocnění dětského věku

- vývoj dítěte a možnost jeho ovlivnění prostředky ergoterapie
- vývoj hry a soběstačnosti, význam týmové spolupráce
- raná péče, spolupráce s rodinou v raném věku
- příklady nejčastějších diagnóz (kromě MO) a konkrétních ergodiagnostických přístupů např. paréza brachiálního plexu, muskulární dystrofie, cystická fibróza, vrozené malformace končetin

12. Mozková obrna

- MO – výskyt v populaci a příčiny vzniku
- diagnostika a klinické obrazy základních forem
- ergoterapie u MO, využití speciálních metod, konceptů a přístupů podle cílů a věku
- aplikace Bobath konceptu – placing a handling, orofaciální terapie, senzorická integrace
- užití kompenzačních pomůcek v závislosti na věku

13. Extrapiramidový systém – M. Parkinson, Parkinsonský syndrom

- podkorové struktury mozku ovlivňující hybnost
- charakteristika poruch svalového tonu (spasticita, rigidita)
- příčiny vzniku m. Parkinson a Parkinsonského syndromu, klinický obraz, terapie,
- možnosti ovlivnění průvodních jevů syndromů cílenou ergoterapií
- výcvik LVS, prevence úrazů

14. Parézy periferních nervů horních končetin

- cervikobrachiální plexus – anatomie a inervační oblasti jednotlivých nervů
- formy postižení periferních nervů
- příčiny, klinický obraz nejčastějších paréz
- ergoterapie u jednotlivých paréz: brachiálního plexu, n. ulnaris, n. medianus, n. radialis
- způsoby vyšetření, funkční testy ruky
- ergoterapeutické přístupy v období denervace a reinervace

15. Vady páteře

- anatomie a funkce páteře a jednotlivých úseků
- kineziologie páteře a trupu
- nejčastější ortopedické vady páteře a jejich dělení dle příčiny a rovin
- ergonomická pravidla u vad páteře, škola zad
- rozdělení skolióz dle etiopatogeneze, popis jednotlivých typů a jejich léčba
- ergoterapie u skolióz při konzervativní terapii, využití ortéz, režimová opatření
- cíle ergoterapie v dorostovém věku a v dospělosti

16. Poranění mozku

- základní anatomické struktury mozku
- příčiny a druhy poranění mozku, klinický průběh
- následky poranění mozku, epilepsie
- klinický stav v akutní fázi těžkého poranění mozku, koncept bazální stimulace
- ergoterapie v postakutní fázi, nácvik kognitivních funkcí

17. Deformační artrózy kyčelního a kolenního kloubu

- antropometrické a goniometrické vyšetření v oblasti dolních končetin
- patofyziologie vzniku artrózy
- rizikové faktory, klinický obraz, terapie
- zásady cílené terapie u osob neoperovaných
- ergoterapie po operaci totální endoprotézy během odlehčení a při plném zatížení

18. Roztroušená skleróza mozkomíšní

- mozkové a míšní dráhy, pojem demyelinizace
- výskyt RS a rizikové faktory
- klinický obraz, možnosti průběhu, terapie
- Kurtzkeho škála (EDSS)
- možnosti intervence ergoterapie v závislosti na stupni a typu postižení.

19. Poranění míchy v akutním a subakutním stadiu

- anatomie míšních struktur, Chipaultovo schéma, typ hybné poruchy
- léze míchy dle stupně poškození (kompletní a inkompletní léze)
- standardní postup léčby v akutním stadiu, spinální centra
- ergoterapie u paraplegie, tetraplegie v akutním a subakutním stadiu

20. Dlouhodobé následky poranění míchy

- příčiny a druhy poranění míchy
- léze míchy dle lokalizace (segmentu)
- další důsledky poranění míchy a možné komplikace (kromě poruch hybnosti)
- ergoterapie u paraplegie, tetraplegie v chronickém stadiu, SCIM (Spinal Cord independence measure) – měření stupně nezávislosti u osob po poranění míchy
- řešení úchopu a přesunů, pracovní uplatnění a sport

21. Ergoterapie v geriatrii

- patofyziologie stárnutí, stáří a jeho dělení – adaptace na stáří
- gerontologie, geriatrie, gerontopedagogika
- polymorbidita u seniorů (imobilita, instabilita, inkontinence, pády atp.)
- životní potřeby seniorů, volnočasové aktivity a vazba seniora na rodinu
- zásady práce se starými lidmi, prevence úrazů
- ergoterapie v domovech pro seniory, motivace seniorů ke spolupráci

22. Ergoterapie u osob s demencí

- dělení demencí dle etiologie
- Alzheimerova nemoc-klinické projevy, vývoj nemoci v čase, léčba, přidružená problematika
- ergoterapeutický proces u pacienta s Alzheimerovou nemocí – hodnocení, intervence v závislosti na stupni
- hodnocení a intervence běžných denních činností u osob s demencí
- ergoterapie zaměřená na trénink kognitivních funkcí

23. Ergoterapie u osob s částečnou a úplnou ztrátou sluchu, hluchoslepota

- příčiny a klasifikace sluchových vad
- kompenzační pomůcky k reedukaci sluchu a kompenzaci ztráty sluchu
- výchova a vzdělávání osob s těžší poruchou sluchu, profesní orientace
- možnosti ergoterapie u klientů s úplnou nebo částečnou ztrátou sluchu
- možnosti ergoterapie u klientů s kombinovaným postižením zraku a sluchu vrozeným x získaným

24. Ergoterapie u osob se zrakovým postižením

- klasifikace zrakových vad podle stupně postižení
- kompenzační pomůcky, zraková hygiena
- výchova a vzdělávání osob s těžší poruchou zraku, profesní orientace
- uplatnění ergoterapie u klientů s úplnou nebo částečnou ztrátou zraku vrozenou x získanou

25. Problematika osob s mentálním postižením v dětském věku

- příčiny mentálního postižení
- klasifikace mentálního postižení, popis jednotlivých stupňů
- výchova a vzdělávání, alternativní komunikace
- ergoterapeutická intervence u osob s mentálním postižením v dětském věku,
- Snoezellen, bazální stimulace

26. Problematika osob s mentálním postižením v dospělosti

- problematika kombinovaného postižení, etiologie, příklady
- pervazivní vývojové poruchy (poruchy autistického spektra)
- ergoterapeutická intervence u osob s mentálním postižením v dospělosti
- nácvik soběstačnosti
- předpracovní hodnocení a předpoklady pracovního uplatnění

27. Ergoterapie u interních onemocnění – příklad chronických kardiovaskulárních nemocí

- kardiovaskulární systém, hodnocení kardiovaskulární zátěže
- ischemická choroba srdeční, srdeční vady
- příklady dalších typů chronických nemocí (selhávání jater, ledvin, onkologická onemocnění)
- ergoterapeutický přístup k interním pacientům
- nácvik šetření energie při provádění ADL a dalších činnostech

28. Ergoterapie u schizofrenních poruch

- poruchy základních psychických funkcí – vnímání, myšlení, emoce a pozornost
- schizofrenní poruchy – etiologie, klinické projevy, formy schizofrenie
- ergoterapeutický proces u pacienta se schizofrenní poruchou – hodnocení, vyšetření, testování, intervence v závislosti na průběhu onemocnění
- ergoterapie v průběhu hospitalizace a v komunitním zařízení

29. Ergoterapie u duševních poruch vyvolaných psychoaktivními látkami

- poruchy základních psychických funkcí (pudů, vůle, motivace, chování) a poruchy osobnosti
- poruchy vyvolané užíváním alkoholu a psychoaktivními látkami
- vznik závislosti, zdravotní a sociální rizika
- ergoterapeutická intervence zaměřená na aktivizaci a motivaci osoby se závislostí
- ergoterapie v průběhu hospitalizace a v komunitním zařízení